

NÁVRH MOŽNÝCH OPATŘENÍ KE ZMÍRNĚNÍ DOPADŮ NEPŘÍZNVIVÉHO VÝVOJE DEMOGRAFIE

(zpracoval Odbor strategického rozvoje kraje, ve spolupráci s Odborem školství, mládeže a sportu; Odborem sociálních věcí a Odborem zdravotnictví v listopadu 2023, aktualizace leden 2025)

1. Zadání (úkol z jednání RZK 13. 11. 2023):

Rada Zlínského kraje ukládá vedoucímu odboru strategického rozvoje kraje připravit v součinnosti s ostatními dotčenými vedoucími odborů krajského úřadu návrh možných opatření dopadu demografické křivky na Zlínský kraj v roce 2030 na zasedání Zastupitelstva Zlínského kraje dne 11.12.2023.“

Plnění zadání:

Odbor strategického rozvoje kraje předložil RZK na zasedání 27.11.2023 první informace s tím, že se záležitost bude dále připravovat. Na jednání RZK 4. 12. 2023 byl posunut navržený termín s tím, že návrh možných opatření ke zmírnění dopadů nepříznivého vývoje demografie bude předložen ZZK po krajských volbách v roce 2024.

Vzhledem k tomu, že upravená demografická projekce počtu obyvatel v krajích ČR byla ze strany Českého statistického úřadu (ČSÚ) zveřejněna v prosinci 2024, je po aktualizaci dat z této projekce předkládán tento dokument k projednání v orgánech kraje v lednu 2025.

2. Analytická východiska - dopad demografické křivky na Zlínský kraj v roce 2030

Zlínský kraj se dlouhodobě potýká s poměrně zásadním meziročním úbytkem počtu obyvatel. Mezi lety 2010 a 2023 klesl počet obyvatel kraje o cca 10 tis. osob, z pohledu delšího období (od roku 1990) činí pokles počtu obyvatel téměř 17 tis. osob.

Vývoj počtu obyvatel na území Zlínského kraje

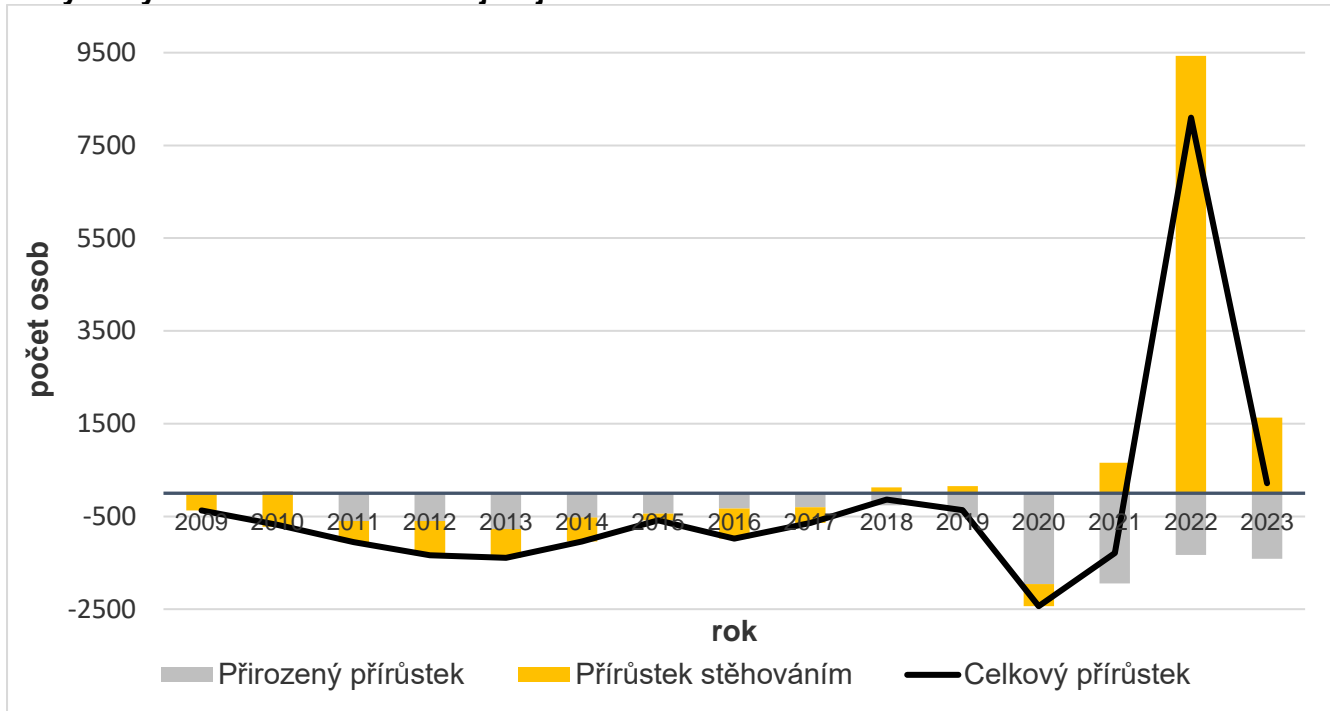
	1990	2000	2010	2020	2023	rozdíl 2023/1990
Počet obyvatel celkem	597 698	597 890	590 361	580 119	580 744	-2,8 %
z toho ve věku: 0–14 let	129 798	98 808	82 751	88 643	87 961	-32,2 %
15–64 let	395 682	417 132	411 904	368 944	364 956	- 7,8 %
65 a více let	72 218	81 950	95 706	122 532	127 827	+ 77,0 %
z toho: 80 a více let	14 504	14 368	22 517	27 571	29 425	+ 102,9 %

Zdroj: ČSÚ – Obyvatelstvo Zlínského kraje

Při pohledu na strukturu úbytku obyvatel je výrazně patrný nejen faktor stěhování z kraje, ale též poměrně výrazný přirozený úbytek (převaha zemřelých nad narozenými), k jehož akceleraci přispěla pandemie COVID (bezprecedentním nárůstem úmrtnosti v letech 2020 až 2021). Rok 2022 byl z hlediska bilance obyvatel výjimečný, neboť došlo k zahrnutí občanů Ukrajiny, pobývajících na našem území v důsledku válečných událostí na Ukrajině, do počtu přistěhovaných. Rok 2023 je charakteristický razantním poklesem počtu přistěhovaných (migračního salda) a návratem celkového přírůstku k hodnotě blízko „0“. Z hlediska dalšího vývoje je otázkou, jaká část z občanů Ukrajiny zůstane na území kraje v dlouhodobém horizontu. Zároveň také stávající atraktivita Zlínského kraje pro cizince je nízká, stále patříme k regionům s nejnižším podílem cizinců. Také migranti z Ukrajiny mířili v letech 2022 a 2023 spíše do jiných krajů než do Zlínského kraje.

Negativní trend vývoje počtu obyvatel kraje pokračoval i v roce 2024, kdy za tři čtvrtiny roku klesl počet obyvatel o 1 564 osob.

Pohyb obyvatelstva Zlínského kraje a jeho struktura v letech 2009 – 2023

Zdroj: ČSÚ – Stav a pohyb obyvatelstva v ČR

V důsledku negativního vývoje přirozeného přírůstku i stěhování obyvatel vykazuje velmi nepříznivý vývoj i věková struktura obyvatel kraje. Mezi lety 2010 a 2023 výrazně klesl podíl obyvatel v produktivním věku o 6,9 procentních bodů (p. b.). Naopak se zvýšil podíl lidí seniorského věku, a to o 5,8 p. b. Mírně se zvýšil podíl dětské věkové skupiny (o 1,1 p. b.). Z hlediska srovnání s hodnotami za celou ČR dosahuje Zlínský kraj negativnějších hodnot jak v případě podílu věkových skupin 0 - 14 let a 15 - 64 let, tak z pohledu vývoje těchto skupin v čase. Uvedený vývoj se odráží ve skutečnosti, že **Zlínský kraj dosahuje nejvyšší hodnoty průměrného věku obyvatel mezi všemi kraji ČR.**

Vývoj věkové struktury obyvatel Zlínského kraje

Věkové skupiny obyvatel (%)	Zlínský kraj			ČR		
	2010	2023	rozdíl 2023/10	2010	2023	rozdíl 2023/10
0–14 let	14,0	15,1	1,1 p. b.	14,4	15,9	1,5 p. b.
15–64 let	69,8	62,8	-6,9 p. b.	70,1	63,6	-6,5 p. b.
65 a více let	16,2	22,0	5,8 p. b.	15,5	20,5	5,0 p. b.
z toho: 80 a více let	3,8	5,1	1,3 p. b.	3,7	4,5	0,8 p. b.
Průměrný věk obyvatel (roky)	41,2	43,9	2,7	40,8	42,8	2,0

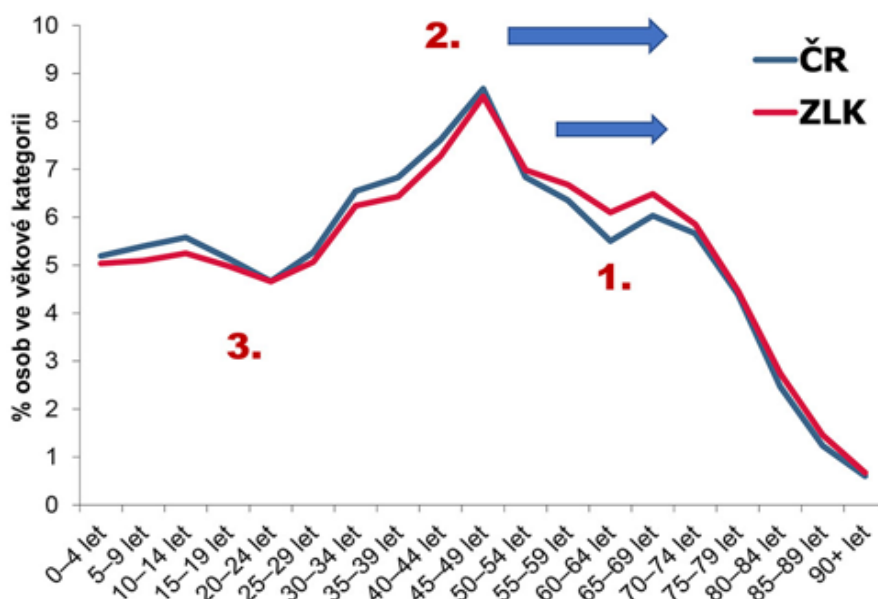
Zdroj: ČSÚ – Věkové složení obyvatelstva

Podrobnější pohled na jednotlivé věkové kategorie obyvatel (v pětiletých intervalech) ukazuje graf níže z prezentace prof. RNDr. Ladislava Duška, Ph. D. z Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR. Z tohoto grafu je patrné, že již nyní je **procentní zastoupení mladší populace je ve Zlínském kraji nižší než průměr ČR** ve všech věkových kategoriích. Naopak populace od průměrného věku výše (cca od 43 let) je ve Zlínském kraji zastoupena početněji než je průměr ČR.

Komentář prof. Duška upozorňuje na 3 zásadní věkové třídy, jejichž další posun v čase bude mít významný dopad na zdravotnický systém v kraji. Jde o velmi četnou třídu obyvatel ve věku 40 – 50 let a ve věku 30 – 40 let. Tyto populační kategorie zestárnou do věku 60 let a více v následujících 15, resp. 20 – 25 letech, a **nevyhnutelně významně znásobí potřebu zdravotně sociálních služeb.** Velmi podstatný je i propad počtu obyvatel ve věku 10 – 25 let, který společně se zvyšováním věku matky při prvním dítěti vytváří **demografické riziko nedostatku osob v produktivním věku v následujících 15 – 30 letech.**

Věková struktura obyvatelstva v roce 2022

Relativní zastoupení jednotlivých věkových tříd

1. Do 15 let očekávatelný nárůst nemocnosti v souvislosti s chorobami vyššího věku a seniorů.
2. Do 20 – 25 let prudký nárůst nemocnosti v souvislosti s chorobami vyššího věku a seniorů.
3. Nižší zastoupení mladších věkových skupin jako riziko poklesu porodnosti v následujících 10 – 15 letech.

Zdroj: CSU, převzato z prezentace prof. RNDr. Ladislava Duška, Ph. D. z července 2023

Nepříznivý vývoj celkového počtu obyvatel i stárnoucí věkové struktury ve Zlínském kraji se již nyní výrazně negativně projevuje na trhu práce v **klesajícím počtu pracovní síly** - ekonomicky aktivních obyvatel.

Vývoj pracovní síly ve Zlínském kraji

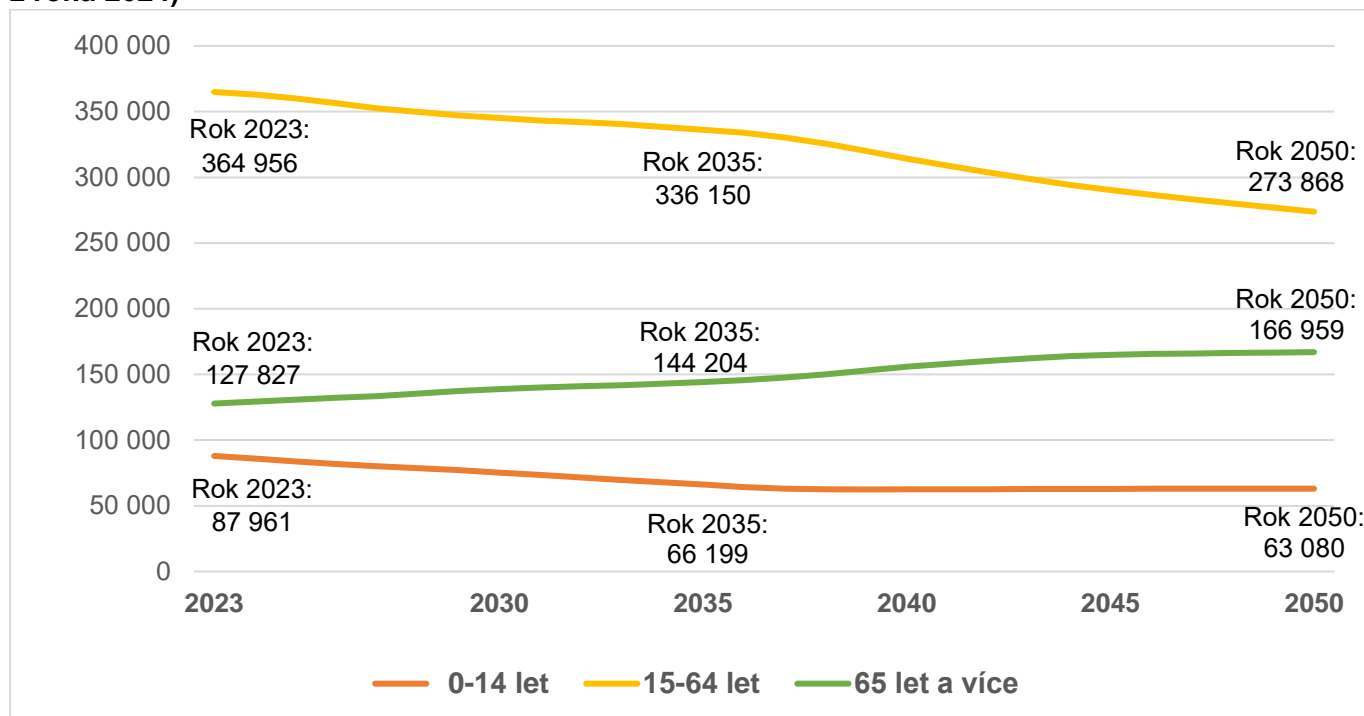
Zdroj: ČSÚ - Výběrové šetření pracovních sil

Z hlediska budoucího vývoje disponibilních lidí pro trh práce je **setrvalý pokles počtu osob v produktivním věku (15 – 64 let) ve Zlínském kraji od roku 2017 alarmující**. Postupný růst počtu obyvatel v poproduktivním věku (65 let a více) bude na druhou stranu klást zvýšené nároky na poskytování zdravotních a sociálních služeb v kraji, zejména u vyšší věkové kategorie (80 let a více).

Data výše ukazují současnost a její srovnání s předchozími lety i s úrovní ČR. Budoucí vývoj je možné popsat na základě **projekce ČSÚ** z roku 2024, což je znázorněno v grafu níže. Celkově tato projekce předpovídá **setrvalý úbytek počtu obyvatel** ze stávajících 580,7 tisíc na cca 546,6 tisíc obyvatel v roce 2035 a až cca

504 tisíc obyvatel v roce 2050. Tento pokles se primárně týká produktivní složky obyvatel (15 – 64 let), zatímco u seniorů (65+) se očekává setrvalý nárůst jejich počtu.

Vývoj počtu osob podle věkových skupin ve Zlínském kraji do roku 2050 (na základě projekce ČSÚ z roku 2024)

Zdroj: ČSÚ – Projekce obyvatelstva v krajích ČR do roku 2080

Pozn.: Rok 2023 je skutečnost, další roky jsou již projekce

3. Zásadní závěry plynoucí z nepříznivého vývoje demografie:

- ***Pokračování úbytku produktivní složky populace a setrvávající nízký zájem cizinců o pracovní uplatnění ve Zlínském kraji ohrozí řadu ekonomických činností, realizaci rozvojových aktivit, včasné a kvalitní zajištění veřejných služeb atd.***
- ***Stárnutí populace bude nejen snižovat počet lidí na trhu práce, ale také zvyšovat nároky zejména na kapacity a personál sociálních a zdravotních služeb.***
- ***Ke snížení počtu lidí na trhu práce povede také předpokládaný nárůst pečujících osob z důvodu nízké dostupnosti sociálních služeb. O seniory se budou starat jejich děti v produktivním věku a péče bude tak náročná, že budou muset opustit zaměstnání.***

4. Návrh opatření na zmírnění nepříznivého demografického vývoje v horizontu do roku 2030

Průřezově je nutné zvýšit atraktivitu Zlínského kraje pro mladou populaci i pro kvalifikované cizince, kteří naleznou pracovní uplatnění v našem regionu (Kraj bez hranic). Důležité je upozorňovat na pozitivní aspekty kvality života ve Zlínském kraji. Dále je také vhodné více využít potenciál lidí, kteří jsou dočasně mimo trh práce (rodičovská dovolená) či odchází z trhu práce (zejména početně narůstající stárnoucí populace, mířící do důchodu). A zároveň zvyšovat využití dostupných technologií nahrazujících lidskou, zejména méně kvalifikovanou, práci (robotizace, digitalizace, umělá inteligence).

Konkrétní níže navržená opatření je nutné postupně rozběhnout a realizovat v komplexní podobě, zároveň s co nejširší marketingovou propagací, která přispěje ke zvýšení účinnosti navrhovaných nástrojů.

Možná opatření (klíčové aktivity) jsou následující:

A. ZVÝŠENÍ DOSTUPNOSTI BYDLENÍ PRO MLADÉ

Pokud chceme udržet v kraji větší počet mladých lidí, tak pracovní příležitosti a dostupnost bydlení patří mezi klíčové aspekty při jejich rozhodování o místě, kde stráví svůj produktivní život. Společně s opatřeními podporujícími rodinnou politiku může právě nabídka dostupného startovacího bydlení pro mladé znamenat nejen jejich udržení v regionu, ale také přilákání lidí do regionu odjinud (jiné kraje ČR, zahraničí). Ministerstvo pro místní rozvoj ve spolupráci se Státním fondem podpory investic díky prostředkům Národního plánu obnovy postupně rozbíhá od roku 2023 nástroje podpory dostupného bydlení

Ve Strategii rozvoje Zlínského kraje (SRZK) 2030 je toto popsáno v Prioritě 3.5.

Klíčové aktivity:

- výstavba nájemního bydlení pro mladé (obce, zaměstnavatelé), s využitím nástrojů státu (včetně Národního plánu obnovy) a s podporou kraje,
- síťování ploch a příprava infrastruktury obcí pro individuální výstavbu s podporou kraje,
- výstavba obecního bydlení pro seniory, které pomůže uvolnit byty a domy pro mladé rodiny.

Existující a připravovaná podpora ze strany kraje:

- v krajském Programu na podporu obnovy venkova je v rámci dotačního titulu 4 podpora obnovy a rozvoje ohrožených území, v rámci které je podporováno síťování pozemků pro výstavbu rodinných či bytových domů, zároveň v dotačním titulu 6 je podpora přípravy projektových dokumentací, které se mohou týkat také bydlení;
- Zlínský kraj zvažuje zapojení do realizace projektů nájemního bydlení či podporu obcí, které budou úspěšné ve výzvách MMR a SFPI. Zvažovány budou i podpůrné nástroje typu půjček samosprávám.

B. VYUŽITÍ POTENCIÁLU ŽÁKŮ NA ZŠ A SŠ V REGIONU

Velký počet mladých lidí odchází z regionu po absolvování střední anebo vysoké školy s tím, že nevidí zajímavou perspektivu pracovního uplatnění v regionu. V ideálním případě by již na ZŠ žáci při volbě SŠ měli být schopni na základě kvalitního kariérového poradenství říct, jaký je jejich talent, jaké dovednosti chtějí rozvíjet a u kterého zaměstnavatele v regionu toto vše chtějí v budoucnu uplatnit. Při studiu na SŠ by měl rozvoj dovedností žáků pokračovat již ve spolupráci s konkrétními zaměstnavateli či vysokými školami (zejména UTB), aby si uměli představit, jakou pracovní pozici u

kteřího konkrétního zaměstnavatele v regionu mohou při nástupu a dále v budoucnu vykonávat. Při znalosti těchto skutečností může větší část z nich být lépe motivována k budoucímu životu a pracovnímu uplatnění (či vlastnímu podnikání) ve Zlínském kraji.

V SRZK 2030 je toto popsáno v Prioritě 2.1.

Klíčové aktivity:

- komplexní kariérové poradenství a testování schopností žáků ve spolupráci se ZŠ a SŠ – koordinační úloha Centra kariérového poradenství, se zapojením relevantních partnerů a jejich nástrojů kariérového poradenství,
- provázání a úzká spolupráce ZŠ, SŠ, UTB a zaměstnavatelů s nabídkou možností budoucího pracovního uplatnění pro všechny žáky napříč ZŠ i SŠ (aktivity posilující komplexní spolupráci v rámci Paktu zaměstnanosti, ve spolupráci s Centrem kariérového poradenství, s podporou z projektu Implementace Dlouhodobého záměru vzdělávání).

Existující a připravovaná podpora ze strany kraje:

- Odbor školství, mládeže a sportu prostřednictvím Centra kariérového poradenství zajišťuje od roku 2018 ucelený systém podpůrných aktivit školám a pedagogickým pracovníkům, zejména školním kariérovým/výchovným poradcům základních a středních škol.
- V roce 2025 rozšiřuje Centrum kariérového poradenství svou činnost v koordinaci a řízení kariérového poradenství. Prostřednictvím okresních koordinátorů podpoří poradenství na základních a středních školách ve spolupráci se školami, firmami, výzkumnými a dalšími organizacemi, které se propojí na úrovni Zlínského kraje.,
- Dlouhodobě je poskytována dotační podpora z rozpočtu kraje Krajské hospodářské komoře Zlínského kraje na veletrh práce a vzdělávání, technické jarmarky či soutěž T-Profi provazující ZŠ, SŠ a firmy.

C. POSÍLENÍ KVALITY VÝUKY A NAVÝŠENÍ POČTU STUDENTŮ UTB VE ZLÍNĚ

Provázanost oborů SŠ v regionu s nabídkou atraktivních oborů UTB by měla nasměřovat vyšší počet zájemců o studium v regionu, včetně propojení s konkrétními zaměstnavateli v regionu. Ze stávajícího počtu 9 tis. studentů na UTB je cca 4 tisíce ze Zlínského kraje a vzhledem k příznivé demografické situaci v následujících 4 – 5 letech je zde potenciál toto číslo navýšit. Zároveň je potenciál navýšit počet nejen ze ZLK, ale i jiných regionů ČR, Slovenska či jiných zahraničních teritorií. UTB musí nabízet atraktivní obory, které jsou první či druhou volbou pro potenciální uchazeče o studium na VŠ. A zvýšený zájem o studium ve Zlíně a budoucí pracovní uplatnění ve Zlínském kraji musí být podpořeno také intenzivní spoluprací zaměstnavatelů se studenty UTB, dostupností bydlení a dalšími opatřeními zde uvedenými.

V SRZK 2030 je toto popsáno v Prioritě 2.1.

Klíčové aktivity:

- nové atraktivní studijní programy na UTB s podporou kraje,
- zajištění kapacit UTB pro navýšení počtu studentů (prostory, vyučující, ubytování),
- posílení dostupnosti Zlína veřejnou dopravou ze sousedních regionů včetně Slovenska.

Existující a připravovaná podpora ze strany kraje:

- uzavřený smluvní závazek kraje s UTB pro tvorbu nových oborů (např. polovodiče, strojírenství, potravinářství, radiolog, zdravotnický záchranář...) a posílení spolupráce s firmami v souvislosti s krajskou podporou novostavby budovy U1 Fakulty technologické,

- poskytnutá krajská podpora na projekt „CIT pro Zlínský kraj“, podporující příchod talentovaných postdoktorandů a doktorandů na UTB do Zlína,
- rozvíjející se aktivity ZRIA týkající se přípravy nových významných investičních projektů, kapacitně posilujících možnosti růstu UTB.

D. PODPŮRNÉ SLUŽBY PRO PŘÍCHOD NOVÝCH PRACOVNÍKŮ DO REGIONU

Bez cizinců či příchozích obyvatel z jiných krajů ČR do Zlínského kraje nelze změnit sestupný trend vývoje počtu obyvatel v kraji a zajistit dostatek lidí na trhu práce. Pro budoucnost kraje však není řešením příliv agenturních pracovníků (levné pracovní síly), krátkodobě žijících po ubytovnách v kraji, ale je nutné podpořit příchod celých rodin kvalifikovaných cizinců do kraje, ideálně z kulturně blízkých států. Bránou migrace může být UTB (lákačící studenty a výzkumníky z jiných zemí), významný je také potenciál lidí z nejbližších zemí (Slovensko, Ukrajina), ale také je třeba se cíleně soustředit na další kulturně blízké země, odkud jsou lidé ochotni odcházet do zahraničí za prací a mohou svou kvalifikací naplnit potřeby ze strany zaměstnavatelů ve Zlínském kraji.

Zároveň propagace konkrétních aspektů kvality života ve Zlínském kraji (bydlení, zajímavá práce, bezpečnost, životní prostředí, dostupnost veřejných služeb) může být zajímavá i pro lidi z jiných regionů ČR, kteří se stanou budoucími pracovníky stávajících zaměstnavatelů ve Zlínském kraji anebo ve Zlínském kraji rozběhnou své podnikatelské a investiční aktivity. K tomuto by měly významně napomoci aktivity ZRIA a.s., rozběhnuté v roce 2024.

V SRZK 2030 je toto popsáno v Prioritě 1.3 (příchod nových investic) a 1.4 (trh práce).

Klíčové aktivity:

- ekonomická diplomacie ZRIA směřující k přilákání nových investic a tvorby nových pracovních míst ve Zlínském kraji,
- zajištění fungování Expat centra (www.expatzlin.eu), nabízejícího služby kvalifikovaným cizincům,
- cílená propagace kvality života ve Zlínském kraji (implementace brandu Kraj bez hranic, kampaň Live In Zlín apod.).

Existující a připravovaná podpora ze strany kraje:

- jednání ZRIA s potenciálními investory k realizaci jejich investičních záměrů ve Zlínském kraji,
- financování provozu a rozšiřování služeb Expat centra ve Zlínském kraji (pod ZRIA) od září 2024,
- příprava implementace rozvoje regionální identity a investičních příležitostí Zlínského kraje.

E. VYUŽITÍ POTENCIÁLU POPULACE V PŘEDDŮCHODOVÉM I DŮCHODOVÉM VĚKU

Populačně velmi silné ročníky ze 70. let minulého století budou odcházet do důchodu v období let 2035 – 2045, nicméně trend předčasných důchodů již nyní komplikuje situaci na trhu práce. Ve Zlínském kraji v posledních letech výrazně přibývá lidí v důchodovém věku a jejich využití na trhu práce formou částečných úvazků může napomoci řešit akutní problémy nedostatku lidí. Pro využití populace v předdůchodovém i důchodovém věku by měla být k dispozici také nabídka adekvátních školicích aktivit, dle potřeb konkrétních zaměstnavatelů.

V SRZK 2030 je toto popsáno v Prioritě 2.1. (vzdělávání) a 2.3. (sociální soudržnost)

Klíčové aktivity:

- motivační programy pro lidi v důchodovém věku k zapojení se do částečné pracovní aktivity,

- nabídka dalšího vzdělávání, cílená na populaci 50+, tvořená na základě potřeb zaměstnavatelů.

Existující a připravovaná podpora ze strany kraje:

- navržené aktivity age managementu a vzdělávání seniorů pro aktivní setrvání na pracovním trhu v rámci Koncepce rodinné a seniorské politiky 2024 – 2030.

F. SLADĚNÍ PRACOVNÍHO A RODINNÉHO ŽIVOTA

Kraj nemá nástroje na zvýšení porodnosti a i kdyby měl, tak v horizontu 2030 se problém nedostatku lidí na trhu práce těmito nástroji nevyřeší. Přesto je vhodné s ohledem na dlouhodobější horizont 20 – 30 let různými podpůrnými opatřeními motivovat obyvatele kraje k rodičovství. Zároveň pokud budou v současnosti navrženy a realizovány aktivity ke sladění rodičovství s pracovními aktivitami, je i v horizontu 2030 potenciál zvýšení počtu lidí na trhu práce (zejména u profesí, které lze vykonávat distančně).

Ve Strategii rozvoje Zlínského kraje (SRZK) 2030 je toto popsáno v Prioritě 1.4

Klíčové aktivity:

- větší využívání potenciálu žen (i mužů) na rodičovské dovolené formou částečných úvazků (v oblasti IT, práce s daty apod.).

Existující a připravovaná podpora ze strany kraje:

- realizace ocenění Férový zaměstnavatel Zlínského kraje a podpora projektů v oblasti sladění pracovního a rodinného života v regionu.

G. POSÍLENÍ KAPACIT ZDRAVOTNÍCH A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Demografický trend stárnutí populace s sebou nese i větší potřebu kapacit zdravotních i sociálních služeb, zejména pro vyšší věkové kategorie. Ve zdravotnictví je třeba zejména udržet či do regionu přilákat lékaře a zdravotnický personál a také posílit kapacity zdravotnického školství na všech stupních. V sociální oblasti by Zlínský kraj měl reagovat adekvátní nabídkou pobytových, terénních i ambulantních služeb, zde ovšem chybí strategie a finanční podpora rozvoje kapacit na národní úrovni.

V SRZK 2030 je toto popsáno v Prioritě 2.2 (péče o zdraví) a 2.3 (sociální soudržnost).

Klíčové aktivity:

- motivační programy pro udržení a přilákání lékařů a zdravotnického personálu do regionu,
- posílení kapacit zdravotnického školství všech stupňů,
- navýšení kapacit terénních a ambulantních sociálních služeb pro seniory,
- podpora života osob v jejich přirozeném prostředí.

Existující a připravovaná podpora ze strany kraje:

- stipendijní program pro zdravotnické obory, nové ordinace praktických lékařů a nárůst počtu rezidenčních míst pro výuku mladých praktických lékařů díky dotační podpoře kraje,
- posilování kapacit terénních a ambulantních sociálních služeb za pomoci financí státu, kraje a obcí,
- podpora pečujících osob.

H. MODERNIZACE A ZEFEKTIVNĚNÍ ZDRAVOTNÍCH A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Dopady nepříznivého vývoje demografie na dostupnost a kvalitu služeb ve zdravotnictví i v sociální oblasti lze částečně zmírnit také využíváním vhodných technologií (telemedicína, asistivní technologie). S ohledem na prohlubující se nedostatek pracovníků ve zdravotnictví a sociálních službách a očekávaný nárůst počtu budoucích klientů (zejména ve věkových kategoriích 80+) bude třeba tyto služby modernizovat a zefektivňovat právě s využitím „smart“ technologií. Zásadní roli při zefektivnění zdravotních i sociálních služeb může zároveň hrát prevence – motivace ke zdravému životnímu stylu obyvatel kraje.

V SRZK 2030 je toto popsáno v Prioritě 2.2 (péče o zdraví) a 2.3 (sociální soudržnost).

Klíčové aktivity:

- programy na zvýšení kvality zdravého dožití a posílení prevence – programy, výchova a osvěta k zdravému životnímu stylu a zvýšení spoluzodpovědnosti za své zdraví,
- aplikace prvků telemedicíny do zdravotnictví i sociálních služeb ve Zlínském kraji,
- zavádění asistivních technologií v sociálních službách (ve spolupráci s TIC), které pomohou zkvalitnit péči o jejich klienty a usnadní práci pečujícímu a ošetrovatelskému personálu.

Existující a připravovaná podpora ze strany kraje:

- krajské dotace na podporu sociálně zdravotních aktivit,
- realizované projekty krajských nemocnic v oblasti eHealth, přístrojového vybavení či využití 5G technologií,
- zavádění asistivních technologií v sociálních službách, včetně využívání ukázkového bytu moderních technologií pro sociální služby.

I. VYUŽITÍ NÁSTROJŮ ROBOTIZACE, DIGITALIZACE A UMĚLÉ INTELIGENCE

V souvislosti s konceptem Průmyslu 4.0 v řadě firem již více než 10 let probíhají postupné kroky robotizace a digitalizace, které by měly snižovat náročnost na pracovní sílu v nejméně kvalifikovaných profesích. Zároveň s masivnějším nástupem umělé inteligence se nutné změny na trhu práce mohou týkat výrazně širšího spektra profesí, ať už nahrazením lidské práce roboty anebo zefektivněním celé řady pracovních činností. Ze strany kraje je vhodné ve spolupráci s Technologickým inovačním centrem s.r.o. (TIC), UTB a dalšími podpůrnými organizacemi (v rámci ZLINNOVATION) zavádění těchto nástrojů co nejvíce podporovat v co nejširším spektru zaměstnavatelů (nejen podnikatelé, ale i veřejný sektor), aby mohla být nahrazena méně kvalifikovaná práce a ekonomika kraje se posouvala směrem ke znalostní ekonomice s vyšší přidanou hodnotou.

V SRZK 2030 je toto popsáno v Prioritě 1.1. (udržitelný rozvoj podnikání) a 1.2. (spolupráce ve výzkumu, vývoji a inovacích).

Klíčové aktivity:

- rozběh podpůrných programů pro zavádění robotizace, digitalizace a umělé inteligence v podnikatelském sektoru,
- příprava a spouštění nástrojů pro zavádění robotizace, digitalizace a umělé inteligence ve veřejném sektoru (kraje a jeho organizace, municipality atd.), ve spolupráci s TIC a dalšími partnery.

Existující a připravovaná podpora ze strany kraje:

- připravované a nabízené projekty TIC – Techinn, Diggin.